

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „**SOLIDARITATEA**” Sibiu

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 500.000.—; pentru particulari Lei 150.000.—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 75.000.—; Abonament de sprijin Lei 1.000.000.—, în străinătate Lei 250.000.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 5.000 —

Exemplarul 10.000.— Lei

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliclu**

SUMARUL: Către abonații noștri. — Conferința „Solidarității”; Dela „Solidaritatea”: Comunicat; Amortizarea datoriei publice interne; Impozitul pe echivalent. — I. Gârbacea: Bănci de emisiune. — Dr. Eug. Munteanu-Mărgineanu: Beneficiarii Băncii „Albina”. — Note. — Rectificare.

Către abonații noștri

Cu considerare la noua urcare a prețului hârtiei și a salariilor muncitorilor tipografi, ne vedem siliți a majora taxele de abonament și cele pentru inserțiuni, după cum urmează:

Abonamente pe anul 1947:

In țară:

Pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi	Lei 500.000.—
Pentru particulari	„ 150.000.—
Pentru funcționarii publici și particulari	„ 75.000.—
Abonament de sprijin	„ 1.000.000.—
In străinătate	„ 250.000.—
Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. ☐	„ 5.000.—
Prețul unui exemplar	„ 10.000.—

Rugăm stimații noștri cetitori să ne dea sprijinul lor și în aceste timpuri grele.

Conferința „Solidarității”

În ziua de 18 Mai 1947, la sediul Băncii „Albina”, sucursala București, strada Edgar Quinet Nr. 6, s'a ținut o ședință a Consiliului de Administrație al Asociației noastre „Solidaritatea”, la care au fost reuniți în conferință reprezentanții băncilor membre.

Au fost prezenți d-nii: Dr. Aurel Vlad, președintele „Solidarității”; Dr. Mihai Veliclu, vice-președintele „Solidarității”; Ionel Comșa, consilier (președintele Băncii Centrale); Dr. Nerva Iercan, consilier (director general Banca Victoria, Arad); Col. Romulus Boldea, consilier (președintele Băncii Poporale, Caransebeș); Dr. Nicolae Petra, consilier (directorul Băncii Oașia, Sibiu); Valer Pascu, consilier, (președintele Băncii Agricole, Hunedoara); Banca „Albina” Sibiu prin: Dr. Ioan Lupaș, Dr. Ioan Maior, administratori; Valeriu Ghircoiaș, directorul sucursalei „Albina”, Cluj; Dumitru Bârsan, directorul sucursalei „Albina”, București; Sofronie Roșca, director de bancă i. p. București; Banca Centrală Cluj, prin: Dr. Octavian Sglimbea, director Cluj, Dr. Alexandru Dragomir, director Cluj și Laurean Gherman, director București; Banca Victoria Arad prin: Dr. Nicolae Zigré, președintele Consiliului de Administrație; Banca Agrară Cluj prin: Dr. Vasile Tarța, director general; Banca Ardeleană Orăștie prin: Cornel Mihailă, director; Banca

Corvineana Hunedoara prin: Valer Bejan director.

D-l președinte Dr. Aurel Vlad urează un cuvânt de bun venit celor prezenți și declară ședința deschisă. Numește ca secretar de ședință pe d-nii avocați Dr. Tiberiu Rusu și Gheorghe Popa dela Banca „Albina“ sucursala București.

Intrându-se în ordinea de zi, d-l Dr. Mihai Veliciu, directorul general al Băncii „Albina“ din Sibiu, arată că băncile mai mici au stărut la biroul „Solidarității“ să se examineze situația creată lor, în urma nouilor orânduirii economice actuale și anume:

1. Decizia ministerială Nr. 1164 referitoare la salariile funcționarilor de bancă, publicată în Mon. Of. Nr. 77, din 2 Aprilie 1947.

2. Problema acordării creditelor.

D-l Dr. Mihai Veliciu crede că problema Nr. 1 — a salariilor — se rezolvă prin mărirea volumului creditelor. Deci propune ca ordinea de zi să fie inversată, în felul următor:

1. Problema acordării creditelor.

2. Chestiunea salariilor.

Adunarea aprobă această inversare a ordinea de zi.

D-l director general Dr. Mihai Veliciu arată că cvantumul creditelor pe care le poate acorda o bancă, depinde de creditele de reescont pe care i le pune la dispoziție Banca Națională a României.

Pentru a cunoaște Banca Națională a României dezideratele și greutățile băncilor membre în „Solidaritatea“ privitor la acordarea de credite pe seama clientelei lor, propune să se întocmească un memoriu detaliat, care să fie prezentat de urgență conducerii B. N. R. București, de către o delegație desemnată dintre membrii prezenți.

Totodată d-l Dr. Mihai Veliciu stăruie ca pentru întărirea puterii de rezistență a băncilor membre, să se îndrumeze băncile mai mici la fuziuni, în deosebi când acestea sunt din aceeași localitate.

D-l Dr. Nerva Iercan, directorul general al Băncii Victoria din Arad expune situația actuală a creditelor, în regiunea de Vest a Țării, arătând unele greutăți pe cari le întâmpină băncile cu reescontarea cambiilor la B. N. R. Crede că pentru a se putea menține în ființă băncile și pentru a putea face față actualelor sarcini masive, impuse în deosebi prin nouile salarii, trebuiesc făcute intervenții la B. N. R.,

în scopul acordării de credite de reescont cât mai mari.

D-l președinte Dr. Aurel Vlad stăruie să se insiste la B. N. R. și asupra problemei creditelor din sectorul agricol, arătând necesitatea difuzării cât mai largi a creditelor agricole.

D-l Laurian Gherman, directorul Băncii Centrale, sucursala București, crede că este necesar să se studieze și problema sporirii mijloacelor proprii ale băncilor.

D-l Dr. Vasile Tarța, directorul general al Băncii Agrare, Cluj, arată că niciodată nu a fost o conjunctură mai fericită pentru primirea de credite în orice ramură de activitate și cere ca pentru a soluționa cu un ceas mai de vreme actuala problemă a creditelor, să se arate documentat în memoriul ce se va înainta la B. N. R., însemnătatea pentru Ardeal a băncilor ardeleni, felul în care acestea înțeleg să folosească creditele și felul în care doresc ca aceste credite să li se acorde.

D-l Dr. Nerva Iercan, crede că în memoriul respectiv să se ceară ca B. N. R.-ul să majoreze cu un coeficient ce urmează a se stabili, cadrul de credite dela 31 Decembrie 1946.

D-l Dr. Ioan Maior, administrator la Banca „Albina“, crede potrivit, ca mai întâiu să se ia într-o primă ședință un contact verbal informativ, cu conducerea B. N. R. București și apoi să se redacteze memoriul, care va fi astfel mult mai eficace.

D-l Valer Pascu, președintele Băncii Agricole Hunedoara, arată greutățile în care se sbat astăzi băncile mici și cu tradiție, exprimându-și încrederea în „Solidaritatea“, care a apărut totdeauna interesele micilor bănci. Totodată ridică problema cheltuielilor de administrație și a diverselor publicații ale micilor bănci, pe care acestea nu le mai pot acoperi. Cere să se intervină la forurile competente și pentru soluționarea acestor probleme.

D-l Dr. Alexandru Dragomir din partea Băncii Centrale Cluj, susține că trebuie făcută o discriminare între perioada prezentă de tranziție a politicii creditelor B. N. R., prin care trecem și perioada de stabilizare a acestei politici care va urma în curând. În privința perioadei prezente de tranziție arată, că s'a exoperat dela B. N. R., credite prin reescont pe termen scurt. În ce privește perioada a doua, de stabilizare, cere să se intervină ca pe baza instrucțiunilor ce ar urma să dea B. N. R., București, către directorii sucursalelor B. N. R. acestea să se comporte peste tot identic. D-sa

este convins că situația băncilor va fi mult ușurată după perioada de tranziție, când ele vor avea o orientare precisă asupra întregului nostru sistem economic, care pare că se va baza în primul rând pe susținerea producției industriale și agricole.

În privința creditelor consorțiale, propune ca punctul 2. din memoriu să cuprindă cererea băncilor din Ardeal de a fi luate în considerare la încadrarea lor în creditele consorțiale, în toate centrele unde au sedii, sau cel puțin pe regiuni. Băncile cu capital mai mic vor trebui să participe și ele — pe plase — la industriile ce se găsesc în acea plasă, dar accentul în privința lor va trebui pus pe creditul agricol.

D-l Valer Bejan, directorul Băncii Corvina Hunedoara, crede că băncile mici nu au altă posibilitate, decât fuziunea pe regiuni cu o bancă mai mare, deoarece cheltuielile de regie au devenit insuportabile.

D-l Cornel Mihailă, directorul Băncii Ardeleana Orăștie, arată greutățile pe cari le au băncile cu ocazia cererilor de majorare a creditelor de reescont.

D-l Dr. Mihai Veliciu răspunde, că cel mai bun mijloc de a se contracara diverse neplăceri și tergiversări, este de a se sesiza Centrala B. N. R. Cere ca memoriul către B. N. R. să se redacteze imediat și să fie prezentat a doua zi, în 19 Mai a. c., în audiență la d-nii vice-governator Vijoli și administratori Stroe Mihnea și Ernest Ene dela B. N. R., solicitându-se totodată credite și pentru agricultori și meseriași. De asemenea băncilor mai importante să li se dea posibilitatea de a participa la credite consorțiale, iar toate băncile membre în „Solidaritatea” să primească un credit de trezorerie.

D-l Laurean Gherman dela Banca Centrală din București, este de părere ca în memoriu să se ceară a se acorda credite pe regiuni, pentru băncile mici, prin băncile mai mari.

D-l Sofronie Roșca, director pensionar dela „Albina” București, exprimă același deziderat.

D-l director Dumitru Bârsan dela „Albina” București, este de părere ca băncile mici și mijlocii să fie grupate sub egida unei bănci mari din Ardeal, prin care să primească credite consorțiale, garantate prin patrimoniul băncii mandatare, aceasta substituindu-se B. N. R.

D-l Dr. Vasile Tarța dela Banca Agrară Cluj se opune acestei propuneri, pe considerentul că s'ar știrbi individualitatea băncilor.

D-l Valeriu Ghircoiaș, directorul Băncii

„Albina”, sucursala Cluj, crede de asemenea că acest sistem nu poate avea aplicațiune astăzi. Susține că numai în cazul când băncile mici și mijlocii nu se pot menține prin puterile proprii, să vină o bancă mare, care să le infiltreze tărie printr'o mică participare de capital. Cere ca în memoriu să se arate importanța băncilor mici și mijlocii, mai ales în privința creditelor agricole, deoarece în Ardeal nu există bănci populare, iar creditele dela instituțiile de Stat sunt mai greu de primit și mai scumpe, decât dacă sunt obținute prin băncile particulare. Propune redresarea băncilor din „Solidaritatea” prin acordarea de credite cât mai importante, în primul rând agricole.

Adunarea aprobă în unanimitate întocmirea unui memoriu către B. N. R. București, și hotărăște ca acesta să fie prezentat printr'o audiență la d-nii vice-governator Vijoli și administratori Stroe Mihnea și Ernest Ene.

Totodată adunarea hotărăște numirea în comisia de redactare a memoriului pe d-nii: Dr. Aurel Vlad, Dr. Mihai Veliciu, Dr. Nerva Iercan, Dr. Vasile Tarța și Valer Bejan.

De asemenea adunarea hotărăște ca în comisia care se va prezenta și va susține memoriul la B. N. R., să facă parte d-nii; Dr. Aurel Vlad, Dr. Mihai Veliciu, Dr. Nerva Iercan și Valer Bejan.

În ziua de 19 Mai a. c. comisia amintită s'a prezentat la B. N. R. București și în lipsa d-lor Guvernator și Vice-governator, a prezentat memoriul d-lor administratori Stroe Mihnea și Ernest Ene, care au promis tot concursul și toată înțelegerea. Dăm textul complet al acestui memoriu:

Domnule Guvernator,

„Băncile românești din Transilvania și Banat, grupate în Asociația „Solidaritatea” din Sibiu, în cursul celor șapte decenii de când au luat ființă, au avut dublul scop național-politic și social-economic, de a fi instrumentele de credit ale tuturor categoriilor sociale din aceste provincii. Acest scop a fost servit prin sprijinirea tuturor compartimentelor economice, în special agricultura, meseriile și bruma de comerț și industrie care se înfiripa acolo la sfârșitul veacului trecut și la începutul celui prezent.

Aceeași sarcină au purtat-o în măsură mai pronunțată și după Unire, încadrându-se în planul general de refacere după întâiul războiu mondial. Criza anilor 1929—1931 și punerea în aplicare a legii pentru asanarea datoriilor agricole și urbane a atins serios aceste vechi instituții,

dar grație sacrificiilor acționarilor și creditorilor, precum și structurii solide care era la baza lor, a permis acestor bănci să treacă cu succes acea încercare și să se păstreze, deși în număr mai redus, pentru a asigura o rețea apreciabilă de bănci provinciale, a căror utilitate și oportunitate s'a dovedit în cursul timpului.

Răspândite în toate centrele urbane și rurale mai importante, și-au creiat odată cu o clientelă credincioasă și legături indisolubile de colaborare cu clasele producătoare.

Aceste bănci apreciind obligațiunile care decurg din lunga lor activitate, înțeleg să se adapteze și în actualele împrejurări necesității de a activa intens, onest și sincer pentru redresarea economiei naționale, cu atât mai ales, cu cât ele și prin componența capitalului cât și prin varietatea plasamentului au răspuns — după cum Vă este cunoscut din dosarele individuale ce se păstrează în arhivele B. N. R. — unor nevoi generale și permanente ale maselor largi populare.

Pentru ca aceste bănci să poată face față problemelor noi ivite în urma situațiunii economice actuale, și pentru a fi de folos economiei naționale, le determină să stăruie asupra condițiunilor noi în care își vor putea continua misiunea și activitatea.

În acest scop în primul rând se impunea și în trecut și se impune cu atât mai ales în prezent și în viitor majorarea capitalului social și sporirea resurselor proprii. Ținând seama de acest considerent și de îndemnurile B. N. R., băncile membre ale asociației noastre, în ultimul timp, au sporit și sporesc capitalurile lor sociale într'o măsură tot mai pronunțată.

Prevedem însă că aceste majorări de capitaluri sociale, în curând se vor dovedi insuficiente, și din acest motiv înțelegem să facem pe lângă cererile individuale pe cari le va face fiecare separat, și această cerere colectivă în care ne permitem a spune aprecierii Domniei Voastre următoarele:

a) Difuzarea creditelor pentru agricultură să se facă prin băncile membre ale asociației „Solidaritatea“ acolo unde aceste bănci au sedii, chiar și dacă în localitățile respective au ființă instituții de credit specializat. Aceasta și pentru motivul că legăturile acestor bănci cu populația rurală sunt pe cât de adânci, pe atât de lesnicioase;

b) Același tratament credem că ar fi util să se aplice și în ce privește compartimentul comerțului, micii industrii, industriile casnice, tăbăcării, olării, cojoșării și meserii, etc., și

stăruind pentru aprobarea acestei cereri, pe aceleași considerente;

c) În sfârșit ne permitem a Vă ruga să binevoiți a aproba ca în regiunile în cari activează băncile membre ale asociației, să fie încredințate să difuzeze creditele necesare industriei și să li se repartizeze și cotele adecvate la creditele consortiale.

Aceste cereri ale noastre nu înțelegem să le prezentăm limitativ, ci ca un început pentru epoca de tranziție prin care trecem, și în care numai cu un sprijin substanțial al Institutului de Emisiune prin masive sporiri de credite se poate realiza.

Prin această sporire de credite, pe lângă îndeplinirea unei misiuni de utilitate socială, suntem convinși, că s'ar atinge și scopul restabilirii echilibrului între sarcinile ce li se impun de noile reglementări ale prețurilor și salariilor și veniturile cu cari să realizeze acoperirea lor.

Și până la sporirea esențială a creditelor de reescont, este necesar în mod temporar, un sprijin imediat și direct al B. N. R. prin acordarea de fonduri sub formă de credite speciale de trezorerie. În acest scop băncile membre sunt dispuse a Vă oferi în primul rând portofoliul de scont pe care îl posedă, plus la cerere, orice alte garanții ca: polițe, gaj, valori mobiliare sau ipotecă.

De încheiere ne permitem a sublinia că distribuirea creditului în regiunile de dincolo de Carpați, după părerea noastră hotărâtă, nu se poate face în mod eficace fără asistența organizațiunilor noastre bancare, care prezintă un capital și material și și moral de cea mai mare valoare.“

„SOLIDARITATEA“

Asociațiune de Institute Financiare
ca însoțire

În continuare se examinează în ședință problema bugetară a „Solidarității“. La propunerea d-lui Dr. Mihai Veliciu, adunarea hotărăște să angajeze un reprezentant al „Solidarității“ care să funcționeze în mod permanent, cu ore de birou, la sediul Băncii „Albina“ sucursala București, str. Edgar Quinet Nr. 6. Acest reprezentant este desemnat cu unanimitate în persoana d-lui Sofronie Roșca, director de bancă i. p. și fost inspector la Consiliul Superior Bancar.

D-l Valeriu Ghircoiaș cere să se dea o mai mare amploare Revistei Economice a „Solidarității“.

D-l Prof. univ. Dr. Ioan Lupaș își exprimă satisfacția pentru felul în care au decurs discu-

fiile adunării „Solidarității“, exprimându-și convingerea, că strădanile acestei instituții vor da și acum roade ca și în trecutul. Propune ca reprezentantul din București al „Solidarității“, d-l Sofronie Roșca, să-și asume și o parte de propagandă în privința Revistei Economice pentru a o difuza în mase cât mai largi.

La invitația d-lui președinte Dr. Aurel Vlad se trece la examinarea problemei salariilor și a contractului colectiv.

D-l Dr. Mihai Veliciu face o succintă expunere a situației, așa cum se prezintă în urma apariției contractului colectiv de muncă și a deciziei de majorare a salariilor. Ajunge la concluzia că aceeași decizie trebuie aplicată, dar că se poate găsi modalitate de înțelegere cu angajații băncilor.

D-l Dr. Mihai Veliciu, expune problema cantinei și a economatelor, în lumina textelor, în vigoare astăzi. În legătură cu cele cerute de d-l Valer Pascu dela Banca Agricolă Hunedoara, promite că se vor face toți pașii nece-

sari, pentru reducerea cheltuielilor la publicațiile legale.

D-se trece apoi la prezentarea bugetului „Solidarității“ pe anul în curs. După ce-i dă cetire, propune, iar adunarea aprobă majorarea cotizațiilor băncilor pe anul 1947, cu coeficientul 5.

De asemenea se aprobă majorarea abonamentelor și taxelor la Revista Economică, la de 5 ori.

La propunerea d-lui Dr. Mihai Veliciu, adunarea numește ca delegați ai „Solidarității“ la Asociația Băncilor Române din România, pe d-nii Dumitru Bârsan, directorul Băncii „Albina“ sucursala București și Laurean Gherman, director la Banca Centrală, sucursala București. Se va trimite o adresă în acest sens către Asociația Băncilor Române.

Epuizându-se ordinea de zi, d-l președinte Dr. Aurel Vlad mulțumește tuturor celor prezenți pentru interesul de care au dat dovadă în susținerea doleanțelor „Solidarității“ și declară ședința închisă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dela „Solidaritatea“.

Comunicat

Se aduce la cunoștința băncilor membre ale „Solidarității“, că în conformitate cu decizia luată în ședința Consiliului de Administrație, ținută la 18 Mai 1947, în București, s'a numit un reprezentant al „Solidarității“, care va funcționa cu ore de birou zilnice, în București str. Edgar Quinet Nr. 6 și anume în persoana d-lui Sofronie Roșca, director de bancă t. p. și fost inspector la Consiliul Superior Bancar.

Toată corespondența sau comunicările aferente, se vor face pe adresa: Sofronie Roșca Banca „Albina“ București, str. Edgar Quinet Nr. 6, telefon Nr. 3-69-88.

Atribuțiunile reprezentantului din București al „Solidarității“ sunt următoarele:

1. Legătura băncilor membre ale „Solidarității“ cu diversele autorități din Capitală, ca: Banca Națională a României, Consiliul Superior Bancar, Camera de Industrie și Comerț, Ministere (Informațiuni, reclamațiuni, fiscale etc.).

2. Intregirea serviciului de informațiuni al Revistei Economice privind chestiunile bancare (legi noi, modificări de legi și decizii, chestiuni fiscale, etc.).

Deci băncile noastre se vor putea adresa reprezentanței din București pentru toate chestiunile ce au de aranjat în Capitală, economisind astfel cheltuieli mari de deplasare, timp etc. Enumerăm mai jos serviciile pe care le poate aduce reprezentanța din București:

a) Publicațiunile ce au de făcut băncile în Monitorul Oficial, Buletinul Oficiului Bancar și eventual în alte stări din Capitală, trimițând totodată taxele necesare, timbrele, etc.;

b) Reclamațiuni de rezolvări de cereri și acte diverse la autorități, indicându-se în fiecare caz, exact și complet, toate datele obținute și necesare pentru urmărirea celor reclamate, ca: obiectul, data, numărul de înregistrare, etc., a actelor înaintate, adică a chestiunilor care au prilejuit reclamațiunile respective;

c) Procurarea diferitelor legi, instrucțiuni și decizii ministeriale, etc., apărute și de interes pentru băncile noastre;

d) Simple informațiuni ce ar fi de cerut pentru bănci dela anumite autorități, în legătură cu comerțul bancar, etc.

Pentru răspunsuri, se vor anexa întotdeauna și plăcuțe francate.

Consiliul de administrație

Amortizarea datoriei publice interne

În Monitorul Oficial Nr. 98 din 1 Mai 1947, s'a publicat Legea pentru amortizarea datoriei publice interne. Conform dispozițiilor cuprinse în această lege titlurile rentelor datoriei publice interne consolidate a Statului, amortizabile și nelesele la sorți până la data prezentei legi, se declară amortizate pe data de 1 Mai 1947 și plata lor se va efectua prin ghișeele plătitoare ale datoriei publice în termen de două luni începând cu ziua de 1 Mai 1947.

Față de aceste dispozițiuni legale dăm următoarele îndrumări:

a) Băncile vor căuta să încaseze neîntârziat toate titlurile, chitanțele-titluri provizorii, certificatele de transferare, triplicatele dela operațiunile de unificare, precum și actele doveditoare de drepturi pentru obținerea de titluri din rentele în curs de emisiune pe care le au în depozit.

b) Băncile care au împrumutat titluri diverșilor clienți, vor soma pe aceștia ca să restituie neîntârziat titlurile împrumutate. În cazul că clienții nu vor restitui titlurile până la o anumită dată se vor considera creditele acordate sub această formă scadente și se va urmări încasarea contravalorii titlurilor. Valoarea titlurilor se va calcula conform dispozițiilor cuprinse în Legea citată și anume, art. 1—5. (Valoarea de amortizare + premiul unde e cazul).

c) Împrumuturile acordate de bănci cu acoperire de diverse titluri care se răscumpără pe baza acestei legi, se vor lichida. Înțelegem prin aceasta că titlurile ce le aveți în gaș le veți prezenta ghișeele plătitoare ale datoriei publice și cu contravalorile eace se va încasa se va credita împrumuturile respective, despre care operațiunile se va aviza și clientela.

d) Pentru a se evita o aglomerare a lucrărilor se va începe de îndată întocmirea bordourilor în vederea încasării contravalorii titlurilor amortizate. În vederea efectuării acestor operațiuni se va lua contact cu Banca Națională a României sau Administrația Financiară, pentru a stabili procedura de urmat.

Atragem atențiunea că titlurile care nu vor fi prezentate spre încasare în termenul fixat de Legea citată, la ghișeele plătitoare a datoriei publice, nu se vor mai putea încasa decât prin Casa de Depuneri și Consemnățiuni și în termenul prevăzut de art. 143 din Legea contabilității publice și cu îndeplinirea anumitor formalități legale.

Comunicat

Se aduce la cunoștință băncilor membre în „Solidaritatea“, că pentru a se putea face față cheltuielilor, mărite și prin angajarea unui reprezentant permanent în București, Consiliul de Administrație al „Solidarității“ a decis în ședința sa din 18 Mai a. e. majorarea taxelor de contribuție anuală pe 1947 către „Solidaritatea“, după cum urmează:

a) **Taxa fundamentală** la un capital de: Lei 1.000.000 taxă Lei 400.000; dela Lei 1.000.001 la 5.000.000 taxă Lei 600.000; dela Lei 5.000.001 la Lei 10.000.000 taxă Lei 900.000; dela Lei 10.000.001 la Lei 50.000.000 taxă Lei 1.000.000; dela Lei 50.000.001 la Lei 100.000.000 taxă Lei 1.200.000; peste 100.000.000 taxă Lei 2.000.000.

b) **Taxa progresivă** s'a majorat la 1%, care se va calcula tot după capitalul social.

Rugăm băncile membre să verse neapărat aceste cotizații, cât mai curând posibil, deoarece altfel nu putem face față cheltuielilor mari amintite.

Consiliul de Administrație

Impozitul pe echivalent

Conform instrucțiunilor Ministerului de Finanțe în decursul lunii iunie se fac impuneri la impozitul de echivalent pe exercițiul 1947/48 care trebuie să fie terminate până la 1 Iulie 1947.

În ziarul „Argus“ Nr. 10—154 ediția de provincie, din 28 Mai 1947, pag. 3-a la rubrica „ultimele informațiuni“ s'au publicat norme de evaluare și coordonarea impunerilor pe echivalent. Rugăm băncile noastre să fie cu toată diligența pentru ca instanțele de impunere să nu stabilească o evaluare exagerată a imobilelor proprietatea lor, deoarece din aceasta ar putea avea pagube foarte mari, mai ales cu considerarea la împrejurarea că veniturile acestor imobile în actualele împrejurări sunt foarte scăzute și trebuie să se urmărească ca aceste imobile prin veniturile lor să acopere cel puțin impozitul pe clădiri și impozitul pe echivalent, să nu se ajungă în situațiunea ca impozitele care se plătesc la Stat, să întrecă veniturile imobilelor.

În instrucțiunile Ministerului se anunță principiul că, la evaluarea bunurilor impozabile pe echivalent se va ține seamă în primul rând de *dispozițiile prevăzute în Legea timbrului*. La art. 40 alin. B. din Legea timbrului se arată, că stabilirea valorii imobilelor trebuie să se facă prin înmulțirea cu 10 a veniturii brut prevăzute în ma-

tricolorele fiscale pentru imobilele rurale și prin înmulțirea cu 15 a veniturii brut prevăzută în matricolele fiscale pentru imobilele urbane. Instanțele de impunere însă după cum s'a observat în ultimul timp, nu prea țin cont de aceste împrejurări și fac evaluări înșușite față de valorile care or rezulta după calculul de mai sus. De cele mai multe ori valorile ce le stabilesc instanțele de impunere la echivalent întrec cu mult valoarea de circulație normală a imobilelor. Tot aceste instrucțiuni precizează că se va ține seama de valoarea de circulație și NU de construcție.

Față de cele de mai sus Vă rugăm deci să stăruim pe lângă instanțele de impunere ca să stabilească pe cât este posibil valorile imobilelor conform dispozițiilor din art. 40 din Legea timbrului arătate mai sus și în cazul că le mai măresc, aceste măritri să nu fie exagerate, ci să se aproprie de valoarea de circulație de astăzi a imobilelor. Să vă opuneți în tot cazul ca instanțele să stabilească valoarea imobilelor după prețul de construcție de astăzi, deoarece valoarea imobilelor de circulație este mult inferioară prețului de construcție și în plus trebuie să se țină seama de uzajul imobilelor. Ținem să accentuăm că valoarea normală de circulație a imobilelor, este azi scăzută mult în raport cu celelalte bunuri, deoarece indicele de scumpete al imobilelor nu s'a urcat proporțional, cu al celorlalte bunuri.

În cazul că cu toate acestea nu veți obține o impunere satisfăcătoare, Vă îndrumăm să atacați procesele verbale de impunere cu apel, unde să arătați principiile enunțate mai sus, precum și alte motive ce le veți crede de cuviință în interesul Dvs.

Recensii

Prof. Sabin Gioranu

Bănci de emisiune de stat sau particulare?

(Sighișoara 1947, pag. 93)

Este a patra lucrare pe care economistul ardelean o dă la lumină într'un interval de timp de abia câțiva ani, fapt care ne întărește nădejdea că alte lucrări de aceeași valoare vor urma. Dintre cele apărute, de sigur cea mai apreciată a fost „Rolul băncilor românești în pregătirea Unirii“, apărută în anul 1943, cu prilejul împlinirii a un sfert de veac dela realizarea visului nostru milenar. Încadrată de alte cinci lucrări similare este o lucrare care va rămâne peste timpuri ca un omagiu adus bănețelor noastre, conducătorilor lor și mai presus de toate realizărilor solidarității noastre naționale.

Ne uităm și astăzi cu profundă admirație la realizările acelor timpuri dintre care unele sunt azi direct inaccesibile. Să dau numai exemplul scrisurilor financiare și progresului lor:

1885	970.300 fl. aur
1899	2.407.750 „
1915	10.756.000 cor. aur*)

Dacă punem alături Revista Economică, „Solidaritatea“ și mai ales instituția revizorilor experți putem măsura puterea noastră financiară de atunci.

Toate acestea sunt realizările unui singur om excepțional: Partente Cosma, care a știut aduce dela Budapesta pe un Diaconovici, așeza la Brașov pe un Bologa, încuraja la scris pe un Nicolae Petra Petrescu, susține pe un Mihu, Andrei Cosma în Sălaș, Oncu și Ungureanu la Arad și Banat.

Deși sunt lucrări monografice ca aceea a lui Petrescu din 1897 a lui Slăvescu din 1919, monografia „Ardeleni“ și mai recentă „Crișanei“ și a „Potanel“, totuși lucrarea lui Gioranu alături de aceea a lui N. Petra sunt mai cuprinzătoare, mai calde, mai eficiente. Și încă istoria economică ardeleană își așteaptă opera completă unde să fie încadrate toate eforturile nu numai cele financiare și bancare, dar și acelea ale „sodalilor“ diverselor reuniuni economice, dela „Reuniunile femeilor române“ cel mai vechi, având în frunte pe acel dela Budapesta, care funcționa acolo pe vremea lui Bofinea la 1800 și terminând cu însoțirile economice de asigurarea vitelor din preajma anului 1914.

Sperăm că mult așteptata lucrare a profesorului Lupaș să aducă o contribuție masivă în această direcție. Compunerea lucrării de mai sus cade în sarcina economistului, iar profesorul Gioranu ar fi cel mai în măsură și competent să o facă.

Lucrarea de față se ocupă de băncile de emisiune, mai ales că prin etalizarea Băncii Angliei, discuția e oarecum universală.

Banca Angliei înființată la 1694 nu e cea mai veche bancă în sens modern. Dacă lăsam la o parte „Banca Venețiană“ înființată la 1156 și Banca „Casa din San Giorgio“ înființată la 1463, „Il Banco de Riato“ în Veneția la 1587 și în fine „Il Banco del Giro“ înființată la 1619 și lichidată la 1806, apoi „Casa Fugger“ falimentată la 1637, Banca „Amsterdam“ înființată la 1609 și bancrutată la 1819, Banca „Hamburger Girobank“ înființată la 1619 este cea mai veche bancă, transformată în 1876 în „Hamburger Reichsbank“.**)

Totuși datorită situației sale ca importanță mondială, Banca Angliei poate fi considerată azi ca cea mai veche bancă. Cu o vechime de 253 ani, astăzi este etalizată.

Alături de ea autorul se ocupă de băncile de emisiune: elvețiană, suedeză, americane și de banca noastră de emisiune.

*) Deși Perlș: „Asociațiunea“ și banca „Albina“, sub tipar.

***) Dr. Hübner: „Die Entwicklung des Bankwesens vom Altertum bis zur Gegenwart“ in Handbuch des deutschen Kaufmanns Hamburg 1940, pg. 847—848.

De sigur cea mai interesantă parte e aceea referitoare la banca noastră de emisie.

Să încerc a cita de aici câteva părți:

„O altă mărturie în sprijinirea tezei noastre mai este și hotărîrea Consiliului General de a lăsa o sumă de aproape un miliard și un sfert de lei printr'o tranșă juridică pe seama băncilor românești din Ardealul de Nord în toamna anului de pomenă 1940, fără dobândă. A mers chiar și mai departe și a constătit și la alte sacrificii bănești, care de sigur îi fac numai cinste, atât instituției, cât și întregului Consiliu General“.

În treacăt fie spus rolul profesorului Cioreanu în această operație a fost hotărîtor. Tot atât de hotărîtoare a fost și influența sa în favoarea băncuțelor noastre în perioada grea a convulsiei.

„O altă acuză adusă conducerii băncii este că prin politica de înființare de instituții autonome ca: Creditul Național Agricol, Creditul Meșteșugăresc, Creditul Național Industrial, etc. s'a debarșat în parte de unele probleme privind vechiă agricolă, meșteșugărească sau industrială, a țării întregite.“

Înființarea acestor instituții a fost cerută de către conducerea Băncii Naționale a României nu pentru a se putea desinteresa și pentru a trece răspunderea acordării de credite unor organizații autonome și independente, ci pentru a se putea veni mai eficient și cu mai multă răspundere în ajutorul lor“.

Lucrarea de sigur va fi mult comentată și intens cercetată, atingându-și astfel scopul propus.

I. GÂRBAȚEA

Beneficiarii Băncii „Albina“

Din prilejul împlinirii la 14 Martie a. c. alor 75 de ani dela înființarea băncii „Albina“, mi vin în minte unele din multele ei binefaceri făcute poporul nostru dela miază la mare: ajutorarea agricultorilor ca să-și scape dela mezaș pământul și casa sălogite la băncă și uzurași străini sau să cumpere moșii cu mare greutate dela străini; creditarea sumelor necesare celor ce plecau în America, unde au câștigat bani frumoși; împrumutarea de sume tinereții universitare, ca să studieze și medicilor, dar mai ales avocaților români, să-și deschidă cabinete și birouri, ajunși unii din ei, ca și meseriași și comercianți, la situații sociale și materiale nebănuite, etc.; a oferit masă gratuită gustoasă elevilor români lipsiți, dela liceele (săseșe și de stat) din localitate, în chiar edificiul băncii, unde se țineau și probele de dansuri românești („Romana“ etc.) și se înfișa tinerețea română în regulile bunele cuviințe, sociale și culturale, sub directă conducere a doamnei Maria director Pariente Cosma, de către fițele d-sale și de doamna Veturia Ion Leopatu, Maria Buceșan, Iulia Dăncășu ș. a.

Mă întreb: câți din acești beneficiari au știut să doneze drept recunoștință câte o sumă oarecare fondurilor de binefacere etc. ale băncii „Albina“, sau să cumpere acții, pentru ca această „matea“ să-și poată continua binefacerile ei asupra poporul românesc!

Același întrebare și bursterilor „Astrel“ fondațiilor diferite, etc.!

Dr. Eng. Musteanu-Mărgineanu

NOTE

Facultatea de Drept a Universității Regele Ferdinand I din Cluj, a pierdut pe unul din cei mai distinși profesori ai săi prin moartea prea de timpurie a lui Dr. Alexandru Angelescu, decedat în urma unei operații, în vârstă de 44 ani. El a fost nu numai distins profesor, ci și om de știință cu reputație, după cum s'a subliniat cu prilejul înhumării, arătându-se că lucrarea lui capitală „La technique legislative en matiere de codification civile“ e citată în toate tratatele franceze de drept civil, fiind prețuită ca cea mai documentată și mai completă operă în materie a literaturii juridice franceze, iar alături de lucrarea similară a juristului spaniol Colmo, o operă clasică în întreaga literatură juridică mondială.

* * *

Momente din istoria economică a Românilor în veacul al XIX-lea. Acesta e titlul comun cărții făcute de d. prof. I. Lupăș în ședința publică a Academiei Române la 26 Mai 1947. În cuprinsul acestei comunicări au fost înfățișate repetatele încercări făcute în capitala Țării Românești dela 1832, când s'a luptat pentru întâia oară ideea unei Bănci Naționale până la înfruptarea acestei idei în forma concretă a B. N. R.-ului (1880).

S'au arătat apoi cauzele, pentru care nu a putut dăinui decât un an (1857-58) Banca Națională a Moldovei.

Iar de încheiere a fost subliniată cu dovezi istorice convingătoare temeinicia și circumspecțiunea, care l-a ajutat pe Visarion Roman să inaugureze la 1872 activitatea celei dintâi instituții financiare pur românești: a Băncii Albina din Sibiu, a cărei adunare generală de constituire 14, III. 1872, prezidată de Dr. Alexandru Moșoni rămâne un terminus post quem în istoria năzuințelor de organizare a creditului privat la Români de președinte.

Rectificare

În numărul nostru anterior (Nr. 18 din 31 Mai 1947) la pag. 85, am publicat „Modificarea Legii Timbrului“ și s'a strecurat o eroare la art. 5. alin. I și III, privitor la timbrarea registrelor.

Anume se timbrează cu câte Lei 1000 resp. Lei 5000 fiecare pagină de registru (și nu fiecare filă).

Facem cuvenita rectificare.